

Lleoliad y Ffynnon

Well located

FFYNNON GYBI ST CYBI'S WELL

Mae 'na rywbeth arbennig yn y dŵr yn yr ardal hon. Mae Llangybi (llan: eglwys, gybi: Cybi) yn gartref i eglwys, capel, croes hynafol ynghyd â ffynnon sanctaidd. Wedi'i chysegru i Sant Cybi, ac yn enwog am ei nodweddion iacháu, mae pererinion wedi bod yn ymweld â'r fan hon ers y cyfnod canoloesol.

Ni allwn fod yn sicr a ddaeth Sant Cybi yma erioed. Mae'n fwy tebygol fod y safle wedi'i gysylltu â'i ddilynwyr yn hytrach na Cybi ei hun. Sant Cernyweg o'r chweched ganrif oedd Cybi. Ar ôl teithio i Rufain a Jerwsalem a gwrthod dod yn Frenin Cernyw, daeth i ogledd Cymru gan ymsefydlu ym Môn yn y pendraw. Yr hanes chwedlonol yw mai yno y gwnaeth y weithred wyrthiol o wneud i ddŵr dasgu o graig.

There's something special in the water around here. Llangybi (llan: church of, gybi: Cybi) is home to a church, a chapel, an ancient cross as well as a sacred well. Dedicated to St Cybi, and renowned for its healing properties, pilgrims have been visiting here since medieval times.

We can't be sure if St Cybi ever came here. It's more likely that the site was linked with his followers rather than Cybi himself. Cybi was a sixth century Cornish saint. After travelling to Rome and Jerusalem and refusing to become King of Cornwall, he came to north Wales, eventually settling in Anglesey. That's where legend tells us he performed a miracle, making water spring out from a rock.

DILYNWCH Y STORI

Darganfyddwch mwy am y seintiau celtaidd drwy ymweld â

- Caergybi: ble wnaeth yr ymreolwr lleol Maelgwn Gwynedd roi tir i Cybi er mwyn adeiladu mynachlog.
- Ffynnon ac Eglwys Beuno Sant, Clynnog: Fe'i sefydlwyd gan y Sant ei hun, a daeth yn lle poblogaidd i bererinion.

FOLLOW THE STORY

Find out more about the celtic saints by visiting:

- Caer Gybi, Holyhead: where local ruler Maelgwn Gwynedd, granted land to Cybi for a monastery.
- St Beuno's Well and Church, Clynnog: Founded by the saint himself, it became a popular place of pilgrimage.